

7. Tekrar Testi

1. Osmanlı Devleti'nde yaşanan mali bunalımlar sonucu ortaya çıkan bütçe açıkları, dış borçlanmanın en önemli sebebidir. Fetihlerin durması, artan savaş maliyetleri ve vergi gelirlerinin azalması bütçe açıklarına neden olmuştur. XVII. yüzyılın ortalarına kadar yaşanan bütçe açıkları, Galata bankerleri olarak bilinen sermaye sahiplerinden alınan kredilerle kapatılmıştır. Osmanlı devlet adamları sık sık ortaya çıkan para darlığına ve bütçe açıklarına rağmen dışarıdan borç para almaktan kaçınmıştır. Mustafa Reşit Paşa, 1850-1851 mali yılında hazinenin maaşları bile ödeyemeyecek duruma gelmesi üzerine ilk dış borç antlaşmasını imzalamıştır. Fakat dış borçlanmanın doğuracağı tehlikeleri gören Sultan Abdülmecit antlaşmayı onaylamamıştır. Hazine, tazminat ödeyerek antlaşmayı feshetmiştir.

Buna göre,

- I. Para sıkıntısını, borç alarak çözmek isteyen devlet adamları olmuştur.
- II. Zaman zaman iç borçlanmaya gidilerek geçici çözümler üretilmiştir.
- III. Padişah, başka devletlerin mali kontrolü altına girmekten kaçınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

2.

Üretim Değişkenleri	Eİ Emeğine Dayalı Üretim	Endüstriyel Üretim
Çalışma Ortamı	I	Fabrikalar
Üretim Aletleri	Eİ aletleri	Makineler
Üretim Hızı ve Miktarı	Daha az, yavaş	II

Tabloya göre I ve II numaralı yerlere aşağıdakilerden hangilerinin gelmesi beklenir?

- A) Atölyeler – Daha az, yavaş
B) Atölyeler – Daha fazla, hızlı
C) Tezgâhlar – Daha az, yavaş
D) Bilgisayarlar – Daha fazla, hızlı
E) Fabrikalar – Daha fazla ve hızlı

3. 1912-1913 Balkan Savaşları sonucunda Balkanların siyasi haritası önemli ölçüde değişmiştir. Bu savaşlarda Osmanlı Devleti, Avrupa'daki topraklarının yaklaşık %80'ini, Avrupa'da yaşayan nüfusunun da %70'ini kaybetmiştir.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da toprağı kalmamıştır.
- II. Balkanlarda kalan Osmanlı vatandaşları vardır.
- III. Balkanlarda Osmanlı aleyhine topraklarını genişleten devletler olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

7. Tekrar Testi

4. Aşağıdaki tabloda Osmanlı Devleti'ne çeşitli bölgelerden göç eden insanlarla ilgili bilgi verilmiştir.

Göç edilen Yerler	Tarihler	Göç Eden İnsan Sayısı
Kırım	1783-1856	1.000.000
Kırım ve Kuban	1856-1862	450.000
Kırım ve Kuban	1867-1914	350.000
Kafkaslar	1862-1865	1.500.000
Kafkaslar	1874-1877	1.000.000
Kafkaslar	1877-1878	125.000
Balkanlar	1877-1878	800.000
Balkanlar	1878-1914	2.200.000

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'ndeki Müslüman nüfus artmıştır.
- B) En fazla göçmen Balkan topraklarından gelmiştir.
- C) Osmanlı coğrafyasında yatay hareketlilik yaşanmıştır.
- D) Göçler, XVIII. yüzyıldan itibaren gerçekleşmiştir.
- E) Rusya Çarlığı ile nüfus mübadelesi yapılmıştır.

5. Osmanlı Devleti'nde sanayileşmeyi yürütecek personeli yetiştirmek amacıyla 1860'da Islah-ı Sanayi Komisyonu kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Islah-ı Sanayi Komisyonunun görevleri arasında yer almaz?

- A) Sanayi eğitimi vermek
- B) Gümrük vergisini artırmak
- C) Sergiler açmak
- D) İthalat artışı gerçekleştirmek
- E) Esnaf içinde şirketleşmeyi sağlamak

6. Selanik, 1830'larda bütün Balkanların ekonomik açıdan doğal giriş-çıkış limanı olmuş ve deniz ticaretinin canlanmasıyla önemi artmıştır. 1840'larda Selanik'le İstanbul arasında bir gemi hattı kurulmuş ve Adriyatik limanlarına da seferler başlatılmıştır. Sanayi Devrimi sonrası artan ham madde ihtiyacı, Selanik Limanı'nı daha da canlandırmış ve liman, demiryolu ile Avrupa içlerine bağlanmıştır. Böylece Selanik Limanı, İstanbul ve İzmir limanlarının da üzerinde bir ticaret hacmine ulaşmıştır. Ayrıca Selanik, Süveyş Kanalı'nın açılmasından sonra Avrupa için daha büyük önem kazanmıştır.

Metne göre Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Transit bir ticaret merkezi hâlini aldığı
- B) Süveyş kanalının açılmasıyla daha da aktif hâle geldiği
- C) Sanayi Devrimi ile birlikte öneminin arttığı
- D) Farklı etnik unsurlardan oluştuğu
- E) Avrupa ile ulaşım ağının sağlandığı

7. Tekrar Testi

7. 1853 yılında başlayan Kırım Harbi Osmanlı maliyesini zor durumda bırakmıştır. Osmanlı yöneticileri, Kırım Savaşı'nda destek veren İngiltere ve Fransa'nın kredi açma konusundaki tekliflerini kabul ederek ilk borç antlaşmasını 24 Ağustos 1854 tarihinde İngiltere ve Fransa ile imzalamıştır. Böylece Osmanlı tarihinde dış borçlanma dönemi başlamıştır. İlk borcun üzerinden henüz bir sene geçmişken savaş giderlerini karşılamak için devlet, çok daha ağır koşullar altında İngiltere'den ikinci kez borç almıştır. Osmanlı, aldığı bu borca karşılık Mısır gelirleri ile Suriye ve İzmir gümrüklerini teminat göstermiştir. 1881 yılına kadar Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerden toplam on altı kez borç almıştır. Her borç alıfta devlet, gelir kaynaklarını teminat olarak göstermiş ve bu durum ülkeyi ipotek altına sokmuştur.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. İlk dış borç Kırım Savaşı'nda alınmıştır.
- II. Dış borçlar nedeni ile ekonomisi çökme noktasına gelmiştir.
- III. Kırım Savaşı Osmanlı Devleti'nin mağlubiyetiyle sonuçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

8. Yusuf Akçura, "Eğer Türkler kendi içlerinden bir sermayedar burjuva sınıfı çıkaramayacak olursa yalnız memur ve köylüden ibaret Osmanlı toplumunun muasır bir devlet hâlinde devamlı yaşayabilmesi zordur." demiştir.

Yusuf Akçura bu sözleriyle Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. siyasi,
- II. ekonomik,
- III. dinî

alanlarından hangileri için endişesini belirtmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

9.

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda Makedonya ve Trakya hariç Balkanların büyük bir kısmı Osmanlı idaresinden çıkmıştır. İngiliz Konsolosluğu raporlarına göre bu savaşta üç yüz ile dört yüz bin arası Müslüman öldürülmüş, bir milyon kadarı da göçe zorlanmıştır.

Buna göre Balkanların durumuyla ilgili,

- I. Türk varlığı sona ermiştir.
- II. Osmanlı Devleti büyük toprak kaybı yaşamıştır.
- III. Demografik yapısı değişime uğramıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

7. Tekrar Testi

10. İstanbul, farklı dönemlerde büyük değişimler geçirmekle birlikte en büyük değişimi XIX. yüzyılda yaşamıştır. Başta nüfus artışı olmak üzere ticari faaliyetler, batılılaşma hareketleri, değişen şehircilik anlayışı ve mimarideki gelişmeler; şehrin modern dünyadaki değişimlerden nasibini almasını sağlamıştır. Avrupa'daki Paris, Londra, Berlin gibi büyük metropollerde görülen Batılı hayat tarzı, XIX. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde yaygınlaşmaya başlamış ve özellikle Üsküdar ve Galata bölgelerinde sosyal hayat gelişmiştir.

Buna göre XIX. yüzyılda İstanbul için aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşanması beklenemez?

- A) Göç hareketlerinin gerçekleşmesi
B) İlk yabancı elçiliklerin açılması
C) Modern belediyeciliğin ortaya çıkması
D) İş merkezlerinin sayısının artması
E) Limanların modernleştirilmesi
11. Sanayi Devrimi sonrası XIX. yüzyılda kent sistemi ortaya çıkmış ve Avrupa'da ekonomik merkezler durumuna gelen büyük metropoller oluşmuştur. Kamusal alan ile özel alan birbirinden ayrıldığı bu dönemde hastane, adliye, üniversite gibi binalar ile bulvar ve caddeler yapılmaya başlanmıştır. Metropollerin oluşumu sonrası meydana gelen nüfus yoğunluğu beraberinde pek çok toplumsal ve altyapı sorununu getirmiştir.

Metne göre modernleşme ile birlikte;

- I. sosyal,
II. tarım,
III. şehircilik

alanlarından hangilerinde değişim yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

12. Lâle Devri'nden itibaren diplomatik, ticari, kültürel alanlarda artan ilişkilerle birlikte Avrupa kökenli pek çok eşya da kullanılmaya başlanmıştır. Modernleşme adına yapılan girişimler, Osmanlı Devleti'nin tüketim alışkanlıklarında da farklılıklar meydana getirmiştir. İstanbul'da XVIII. yüzyılın ortalarından itibaren "Frenk modası" yavaş yavaş hissedilmeye başlanmış; Batı tarzı mobilyalar, döşemeler, ev düzenlemeleri toplumda popüler hâle gelmiştir. Özellikle Fransa'dan gelen hediyeler, gravürler, saatler, çeşitli aletler, kumaşlar, mobilyalar, mikroskop, teleskop gibi eşyalar Osmanlı toplumunu dönüştürmeye başlamıştır.

Buna göre XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Avrupa ile olan ilişkiler sosyal hayata yansımıştır.
II. Batı tarzı yaşam anlayışı kabul görmüştür.
III. Avrupa'ya ait edebî türler Osmanlı'da görülmeye başlanmıştır.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

7. Tekrar Testi

13. Balkan ulusları, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı ile kendi ulus devletlerini kurmak için istedikleri fırsatları bulmuştur.

Bu savaş sonunda imzalanan Berlin Antlaşması ile;

- I. Sırbistan,
- II. Yunanistan,
- III. Romanya

devletlerinden hangileri bağımsızlığını elde etmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

14. Osmanlı Devleti'nde ayrılıkçı hareketlerin başlamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Coğrafi Keşifler
- B) Sanayi Devrimi
- C) Fransız İhtilali
- D) 1848 İhtilali
- E) Reform Hareketleri

15. • Sermaye ve üretimin % 85'inin gayrimüslimlerin elinde olması
• Müslüman ve Türk nüfusun daha çok tarım, hayvancılık, küçük esnafılık, zanaatkarlık ve askerlikte kendini gösterebilmesi
• Bu dönemde giderek güçlenen milliyetçilik düşüncesi

Verilen durumlar Osmanlı Devleti'nde yönetimi elinde bulunduran İttihatçıların ekonomi alanında aşağıdakilerden hangisini uygulamalarına neden olmuştur?

- A) Millî iktisat politikası
- B) Kapitülasyonların desteklenmesi
- C) İthalatın artırılmasına yönelik girişimlerde bulunulması
- D) Yabancı sermayenin önünün açılması
- E) Karma ekonomik modele geçilmesi

7. Tekrar Testi

- 16.
- Mevcut kapitülasyonlar devam edecek ve İngiltere'ye yeni imtiyazlar verilecektir.
 - İngilizler, Osmanlı ülkesindeki tarım ve sanayi ürünlerini serbestçe alıp satabilecektir.
 - Osmanlı Devleti, ihracat yasaklarını ve iç ticarete uyguladığı her türlü tekelleşmeyi kaldıracaktır.
 - Yabancı tüccarlar, Osmanlı ülkesinde yerli tüccara sağlanan hak ve kolaylıklardan yararlanacaktır.
 - İhracattan alınan vergiler %12, ithalattan alınan vergiler ise %5 olarak uygulanacaktır.

Verilen Balta Limanı Ticaret Antlaşması maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İngiltere'nin Osmanlı Devleti içerisinde ayrıcalıklı duruma geldiği
B) Yerli tüccarın rekabet gücünün azalacağı
C) Yabancı tüccarın ülke içindeki etkinliğinin artacağı
D) Osmanlı Devleti'nin Avrupalıların pazarı durumuna getirildiği
E) Osmanlı Devleti sanayileşmesinin önünün açıldığı
17. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin kapitalist dünya düzeniyle hızlı bir bütünleşme sürecine girmesi, dış ilişkilerin giderek yoğunlaştığı İzmir'i yabancı yatırımların gerçekleştirildiği önemli bir ticaret merkezi haline getirmiştir. İzmir ile iç bölgeler arasındaki mal aktarımını gerçekleştirmek için İngilizler ve Fransızlar tarafından İzmir- Aydın, İzmir-Kasaba demiryolu 1860-1866 da tamamlanmıştır. 1873'te İzmir limanına ağır tonajlı gemilerin yaklaşabileceği bir rıhtım yapılmıştır. 1866'da İzmir-Menemen, 1869'da İzmir-Çeşme telgraf hatları kurulmuştur.

Buna göre XIX. yüzyılda İzmir ile ilgili;

- bölgede ulaşım ve haberleşme ağı kurulduğu,
- İzmir'de ticari faaliyetlerin XIX. yüzyılda başladığı,
- kapitalist devletlerin bölgenin ticari potansiyelini değerlendirdiği

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III
18. Sanayi Devrimi'nin sağladığı teknik üstünlükle dünyaya egemen olan Avrupalılar, sadece ekonomik sömürüyle yetinmemiştir. Kendi uygarlıklarının üstünlüğüne inanan Avrupalı devletler, bu üstünlüğü dünyanın geri kalanına da yayma amacıyla asimilasyon hareketine başlamıştır. Önce misyonerler vasıtasıyla Hristiyanlığı dünyaya yaymaya çalışan Avrupalılar, ardından ticaret ve diplomasi alanında kendi dillerini zorunlu hâle getirerek yerli halkların dillerini asimile etmiştir.

Buna göre Avrupa sömürgeciliği ile ilgili;

- insanların temel hak ve hukukunu gözetmedikleri,
- dünya üzerinde hegemonyalarını oluşturmaya çalıştıkları,
- modern Avrupa düzeninin dünyaya yayılmasını istedikleri

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

7. Tekrar Testi

19. II. Abdülhamid, dış borçlar meselesinin bir an önce çözüme kavuşturulmasını, devletin çıkarları açısından gerekli görmüştür. Böylece Avrupa'nın her fırsatta borçları bahane ederek Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmesi engellenmek istenmiştir. Bu nedenle Bâbîâli, 3 Ekim 1880 tarihli bir nota ile alacaklıların temsilcilerine görüşme çağrısında bulunmuştur. 20 Aralık 1881'de temsilcilerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Buna göre temsilcilerle yapılan görüşmeler sonucunda borçlarla ilgili tarafların uzlaştıkları belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Islahat Fermanı
- B) Muharrem Kararnamesi
- C) İhtisap Kanunnamesi
- D) Halepa Fermanı
- E) Rûsûm-ı Sitte Mukavelesi

20. Tarımsal faaliyete ilişkin her şey en basit ve ilkel durumdadır. Karasaban sadece ucuna demir takılmış birbirine çatılı iki odun parçasından ibarettir. Toprağı çevirmeyip çizen bu aleti bugün ancak Avrupa'nın bazı uzak köşelerinde görmek mümkündür. Ekini kesmekten ziyade koparan kaba bir orakla kör bir çapa başlıca araçlar arasındadır. Tohum toprağa elle savrulur. Harman ise kısmen ekini çiğneyen kısmen de üstünde bir oğlan çocuğunun ağırlık koyduğu, sapları başaktan ayıran ve altında çakmak taşı bulunan düveni çeken öküz ya da atların işidir. Taneler, samandan rüzgâra savrulurken ayrılır. Sulama, iklim ve toprak koşullarına uygun tarımı kimse duymamıştır.

Konsolos Palgrave'nin 1870 tarihli bu raporundan yola çıkarak Osmanlı'da uygulanan tarımla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geleneksel yöntemlerle yapıldığı
- B) Doğaya bağlı olarak gerçekleştirildiği
- C) Avrupa'nın gerisinde kaldığı
- D) Makineleşmeye geçilemediği
- E) İntantif tarım yöntemleri uygulandığı

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.